

ДОНЧО ЦОНЧЕВ
УЖАСНИЯТ ОГРОМЕН ГРАД

chitanka.info

*От много дни в душата тлее
не знам какво,
не знам и откъде е
и ме боли и пак не знам защо.*

Луиш ди
Камоинш
(1524–
1580)

От много години сънувам един чужд град, в който се загубвам. Все по един и същ начин. Вече го познавам „и насън“, но не зная това познание от самите сънища ли е останало, или някога съм бил там. Ето тази стръмна улица, която води нагоре към голямата черква, вече ми е втръснала. Като идиот поемам винаги по нея, както ми е предварително ясно, че след черквата отново не знам накъде. Зяпам червеникавите малки павета под краката си, тътря се, после дигам очи към патинираните зеленикави кубета на черквата и пак дотук.

Не съм човек да се отчайвам лесно, хайде обратно. Много смътен спомен, че съм дошъл от тази посока, значи по нея трябва да се измъкна. Вървя и стигам до нещо като Илиянци, после е реката, която не може да се пресече, защото няма мостове, а не мога да плувам.

Тука започва истинският кошмар — с плуването. Аз ли не мога, след като съм роден почти вътре в реката Осъм? Аз, който с баща ми, чичо ми и батко ми съм преплувал Дунава преди петдесет години и имам значка за тази работа? Но ето че в съня не мога. Както, когато се опитвам да ударя някого насън — също никакъв шанс. Ръката ми не помръдва, а два пъти съм бил републикански шампион по бокс.

Още гадости следват в този сън — изчезват езиците, с които нормално си служа. Добрите ми английски и руски, достатъчният ми френски, частичните ми немски и турски — няма ги никакви. Ако насън, примерно, съм си затиснал ръката и затова не мога да ударя, излиза че и устата съм си затиснал. Това се случва само в този град. В

други сънища нормално си бърборя на тези езици, а някога често сънувах само на английски.

Няма кого да попитам за нищо, просто не мога. От реката поемам на трета страна, до жп гарата. Коловозите са повече от сто, но не е невъзможно да ги преодоля. Само че зад тях са блатата, зная го. „И се въртя, и пак в душата тлее, не зная накъде, не зная даже кой съм“ — би казал великият португалец Луиш ди Камоинш в моето положение.

Дотолкова еднакъв е кошмарът в този сън, че винаги към края му си казвам: „Не бой се, бе, това е онзи сън; и този път ще се събудиш“. Така и става.

Отварям очи, пулсът ми е някъде към сто и двайсет удара в минута. Яд ме е на мене си и едновременно с това усещам грандиозно облекчение. Ставам и като зная, че не е хубаво да се пуши на гладно, първо изпивам една чаша топла вода. От чешмата, щото става побързо. Жена ми се дразни, тя иска да си стопля минерална вода. „Аз така и направих“ — лъжа я винаги. Както си я лъжа за количеството на ракията и за още много неща. Великото при нас е, че тя се прави на излъгана. Лично аз не знам семейно щастие, което да не е полегнало на този принцип.

По време на кафето отлично разбирам защо Гьоте е казал, че не е тъй лесно да станеш това, което си. Но ето, аз отново съм си аз. Не онази средностатистическа, възстаричка вече мома, която всички заглеждат и никой не я ще. Не провинциалният тъпанар, който бъкел не знае езици и се чувства като подритвано бездомно псе, което няма и няма накъде да се измъкне.

Аз съм. Тук съм! Това съм. Истинският аз и у дома — вкъщи, в града, където живея и в страната, от която всяко кътче все е у дома. Господи, какво повече може да си пожелае човек?

Не ми трябва повече. Питай ме в този момент какви проблеми имам и ще ти се изсмея. Разтакавам се. Все по-весело ми става. То приближава ракиено време и така ще му цапна една, че победоносно да изръмжа след това.

И в този миг — докато режех краставицата на четири, по дългата ос — разбрах защо и откъде е този мой кошмарен град. Някой отвътре ми го прошепна. Ами от преден живот, разбира се. Тогава нещо ме е впечатлило дълбоко и завинаги. Изстрадал съм тогава нещо страшно и

частица от него все се преражда в съня. Иди ме убеждавай, че не е така.

Ето ти чиста гаранция че после пак ще има други животи, в които ще сънуваме сегашните си страдания.

А понякога човек сънува и много хубави неща.

Издание: в-к „Труд“, 23.04.2005 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.